

In het hiervolgende fragment uit het Maria-mirakel Theophilus komt duidelijk het dramatische karakter van de tekst naar voren, met talloze herhalingen in de monologen. Meer over Theophilus is te vinden in de gelijknamige paragraaf in Wereld in woorden (vanaf pagina 306).

Deze man [Theophilus] had jarenlang een heel boetvaardig leven geleid, en in het hele land was er in dat opzicht niemand te vinden als hij. Op een dag beschikte God dat de bisschop kwam te overlijden; hij moest de schuld inlossen die wij allen moeten betalen, jong en oud. Zijn lichaam werd in de aarde gelegd en zijn ziel begon aan haar reis. Zodra de bisschop gestorven was, riep iedereen, klein en groot, jong en oud, leken en geestelijken, ja zelfs de kanunniken van de kerk, dat Theophilus tot bisschop uitgeroepen moest worden als dat mogelijk was. Degenen die gemachtigd waren een nieuwe bisschop te kiezen, kozen ook voor hem. Er ging onmiddellijk een brief naar de aartsbisschop van het land waarin stond dat de bisschop gestorven was en waarin de naam genoemd werd van degene die gekozen was om hem op te volgen. De aartsbisschop begreep dat het een uitzonderlijk, volkomen en volmaakt mens moest zijn, en hij dankte degenen die hem gekozen hadden. Ook dankte hij God, omdat de heilige kerk een bisschop zou krijgen met zoveel deugdzaam eigenschappen. Hij was verheugd en dankte God. Vervolgens stuurde hij een gezant om Theophilus te zeggen dat hij hem tot bisschop wilde wijden.

Theophilus reisde naar het hof van de aartsbisschop, waar hij buitengewoon goed en met veel eerbeton ontvangen werd. Maar zodra hij de bedoeling van de aartsbisschop begreep, zei hij dat hij daar niets van moest hebben. Hij viel neer op de grond, aan de voeten van de bisschop en zei: 'Heer, lieve heer! Zie er toch vanaf! Wilt u de kerk in het ongeluk storten, en mij erbij? Heer, dat zou onheil brengen en groot ongeluk, Ik sterf nog liever dan dat de kerk te gronde gaat omdat ik tot bisschop word gekozen. Heer, als ik bisschop zou worden zou dat de kerk niet dienen. Het zou zelfs een grote schande zijn, ik bisschop! Er zijn overal zoveel voortreffelijke andere mensen te vinden. Zie er toch vanaf, lieve heer. Ik zou nooit bisschop kunnen zijn... ik kán geen bisschop worden... dat past niet bij al mijn zonden! Och heer, doe het toch niet, ik ben een zondaar, die bovendien lang niet genoeg weet om bisschop te kunnen zijn. Heer, kom terug op uw plannen. U hebt het helemaal mis! Ik ben zondig en dom. Ach heer, geef uw idee toch op!' Zo smeekte hij en hij huilde hevig. Daar lag hij, op de grond, en liet zijn onwaardigheid blijken.

De aartsbisschop hoorde zijn woorden aan. Die bevielen hem wel, en hij antwoordde: 'Wat ligt u hier nu op de grond aan mijn voeten? Sta op.' En hij vervolgde rustig: 'Sta op! Ik wil dat u bisschop wordt. Lieve vriend, wees niet bang, volgens mij bent u het ambt waardig. U hebt uzelf goed gerechtvaardigd, maar denkt u nu heus dat u als enige zondig bent en niemand anders? Ik weet zeker dat er geen mens is die geen zonden op zijn geweten heeft. Dat is geen reden om weg te lopen: er is geen enkel mens die ook maar één dag vrij van zonden is. Eén dag? Nog veel minder! Lieve vriend, verander van gedachten en doe zonder aarzelen wat ik u adviseer. Wees niet bang dat het de kerk zal schaden, word bisschop in de naam van Onze Heer en laat mij u wijden. U bent weliswaar verstrikt in zonden, maar dat geldt voor ons allemaal. En als u gezondigd hebt, dan zult u zich daar voortaan voor hoeden. Als u gezondigd hebt, kunt u die zonden nu afwassen. Beste man, u denkt toch niet dat het eenvoudig is om bisschop te zijn? Het is een eervol ambt, maar ook een grote zorg. Word bisschop en bewijs daarmee het berouw over uw zonden. Word bisschop, want het aanvaarden van dat ambt vormt de grootst mogelijke boetedoening.'

Theophilus antwoordde: 'Heer, geen sprake van! Dring niet langer aan, ik kan geen bisschop worden. Wat het ook voor gevolgen voor mij heeft, ik word geen bisschop!' En toen hij dat zei, huilde hij, net als tevoren.